

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata fenntartásában működő köznevelési intézmények (Óvodák) által benyújtott beszámolók összegzése

Intézmények működési megfelelése

Az Önkormányzat által fenntartott köznevelési intézmények a 2019/2020. nevelési évben az Alapító Okiratban, Házirendben és SZMSZ-ben szabályozottak szerint működtek.

Gyermeklétszám alakulása a nevelési év folyamán

2019/2020. nevelési évben a 3-6 éves gyermekek napközbeni ellátását a helyi Önkormányzat 9 óvoda 60 csoportjával biztosította. A gyermekek többsége napi 8-10 órát töltött az óvodában, s ez megkívánta óvodáinktól, hogy olyan környezetet hozzanak létre, amely segíti a gyermekek egészséges fejlődését, a sokoldalú tapasztalást, a helyi lehetőségek bevonásával élmények szerzését és feldolgozását.

Önkormányzat által biztosított férőhelyek száma	Beírt létszám (2019. 10. 01. állapot)	Képviselő-testület 238/2019. (VI.27.) sz. határozata alapján az indítható csoportok száma
1470 fő	1224 fő	60 db

A 2019/2020. évben az óvodák leterheltsége arányos volt. A nevelési év során valamennyi intézmény rendelkezett szabad férőhellyel, így az évközben felvételre jelentkezett gyermekek felvétele minden óvodában megtörténhetett.

Létszámváltozás mutatói

LEMORZSOLÓDÁS			
Óvodai nevelés alól felmentett	Külföldre távozó	Más óvodát választó	Nevelési év közben érkező
9	20	70	57

A más óvodát választó gyermekek többsége költözés miatt váltott óvodát.

Óvodai beiratás

Az óvodai beiratkozást évek óta megelőzi a Humánszolgáltatási Iroda szervezésében megrendezett „OVI INFÓ” elnevezésű rendezvénysorozat, ahol bemutatkoznak a ferencvárosi óvodák. A rendezvény célja az érintett lakosság széles körű tájékoztatása a kerületben működő óvodákról. A fórumon minden megjelent résztvevő „Gondoskodó Ferencváros” című kiadványt vehet át, amely igyekszik segítséget nyújtani a ferencvárosi családoknak a gyermekük számára legmegfelelőbb intézmény kiválasztásához.

A koronavírus-járvány miatt a három találkozásra tervezett rendezvénysorozatból csak egy valósulhatott meg.

A 2020/20201. nevelési évre az óvodai beiratkozás időpontját a Képviselő-testület 95/2020. (II.13.) sz. határozata **2020. április 27-30.** között határozta meg.

A vészhelyzetre való tekintettel az emberi erőforrások minisztere egyedi eljárási szabályokat határozott meg a 2020/2021. nevelési évre történő óvodai beiratkozásról, amely nagymértékben eltért az előző évek rendjétől.

A beiratkozást nehezítette, hogy

- elmaradtak a nyílt napok, amikor a családok bepillantást nyerhetnek az óvodai élet mindennapjaiba,
- az Oktatási Hivatal megküldte az intézmények részére azon gyermekek névsorát, akiket fel kellett venni az adott nevelési évre, melyet a bejelentett lakóhely, valamint az életvitelszerű tartózkodás alapján határozott meg.
- a beiratkozás személytelen volt, mivel a legtöbb esetben elektronikus úton történt,
- mivel a szülők számtalan esetben éltek a szabad óvoda választás jogával, ezért az óvodavezetők napi szinten egyeztettek egymással,
- a meg nem jelent gyermekeket csak szeptember 1-e után lehetett törölni az Oktatási Hivatal által megküldött listából, ami gondot okozott a csoportok kialakításánál, valamint az üres férőhelyek felöltésénél. Az üres férőhelyekre felvehetőek a körzeten kívüli- illetve, a három évnél fiatalabb gyermekek. (A szülők sokszor nem értették a késői információ okát.)

Végül a beiratkozás szeptember 1-re probléma mentesen lezárult, amely nagymértékben az óvodavezetők lelkiismeretes munkájának köszönhető. Valamennyi intézmény fel tudta venni a felvételi körzetébe tartozó gyermeket, elutasításra csak a körzeten kívüli, illetve a három évnél fiatalabb gyermek került. Az eljárás során az óvodai felvétellel kapcsolatos panasz nem érkezett.

Üres férőhelyek száma	Felvett gyermekek száma	Elutasított gyermekek száma	Előjegyzésbe vett gyermekek száma
436	377	26	12

Beiskolázási adatok

Az óvodai élet egyik legfontosabb eleme az **iskolára való felkészítés**. Az iskolára való felkészítés az utolsó óvodai évben kezdődik meg. Természetesen már kis- és középső csoportban is folyamatos a készségfejlesztés, ám ezek a játékos feladatok, foglalkozások még nem célzottan az iskolaéretté válni irányulnak. Óvodáinkban évről évre kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy csak az a tanköteles gyermek menjen iskolába, aki minden téren megfelel az iskolaérettség kritériumának. Ebben nagy segítséget nyújtottak a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat IX. Kerületi Tagintézmény (a továbbiakban: Szakszolgálat) szakemberei, akik az óvónők kérésére elvégezték az iskolaérettségi vizsgálatokat.

A 2019/2020. nevelési év tanköteles gyermekek számának alakulása:

Tanköteles korú gyermekek száma 2019. okt. 1. állapot	Óvodában maradt <ul style="list-style-type: none"> - Szakszolgálat javaslatára - Szakértői Bizottság javaslatára - OH felmentés 	A 2020/2021. tanévben megkezdte iskolai tanulmányait
469	115	354

Megállapítható, hogy igen magas az óvodában maradt tanköteles gyermekek száma, amelynek oka főleg a pszichés-szociális éretlenség, illetve részképességi problémák.

A járványhelyzet a beiskolázást is megnehezítette, mivel online történt, ezért a szülők sok segítséget igényeltek az óvodapedagógusoktól.

Humán erőforrás alakulása

Az országos szinten is egyre nagyobb óvodapedagógus hiány enyhítésére a Képviselő-testület 166/2018.(V.24.) számú határozatában, 2018. szeptember 1. napjától az általa fenntartott óvodákban dolgozó óvodapedagógusokat havi bruttó 45.125,- Ft összegű többletjavadalmazásban részesítette.

2020. februárjában a Képviselő-testület döntése alapján az intézményekben dolgozók megbecsülésére többletjavadalmazásra került sor. A köznevelési intézményeink dolgozói a 66/2020. (II.13.) számú határozat értelmében 2020. január 1. napjától a jogszabály szerint megengedett maximális cafetéria juttatást kaptak, amely bruttó 200.000 forint/év. Továbbá a köznevelési intézményben dolgozók ruházati hozzájárulásban is részesültek, melynek összege bruttó 52.650,- forint/év. A nem pedagógus besorolású dolgozók havonta bruttó 20.000,- forint összegű többletjavadalmazásban részesültek.

Az intézkedéseknek köszönhetően, óvodáinkban a korábbi adatokhoz képest csökkent ugyan a betöltetlen álláshelyek száma, de még mindig jelentős az óvodapedagógus hiány. A jogszabály által biztosított 129 óvodapedagógus helyett, 2019. szeptember 1-én 113 óvodapedagógussal kezdődhetett meg a nevelési év.

A nevelési év folyamán kedvezően alakult a helyzet, a nevelési év végére - 2020. augusztus 31. - a betöltetlen álláshelyek száma 6 fővel csökkent.

ENGEDÉLYEZETT óvodapedagógus létszám	2019. szept. 1. óvodapedagógus létszám	2020. augusztus 31. óvodapedagógus létszám
129	113	119

Az óvodapedagógusok mellett 108 fő nevelő munkát közvetlen segítő – pedagógiai asszisztens, óvodatitkár, dajka, konyhas – munkatársak biztosították a szakmai működést.

Továbbképzések, kompetenciák bővítése

Az intézményvezetők fontosnak tartották, a korszerű ismeretek elsajátítását, a dolgozók megfelelő képzettségét. Figyelemmel kísérték az országos továbbképzési lehetőségeket, konferenciákat, szakmai tájékoztatókat. Kihasználták az ingyenesen kínálkozó lehetőségeket. Ennek szellemében az intézményekben dolgozók különböző **továbbképzéseken** vettek részt.

A Képviselő-testület 60/2016. (II.18.) számú határozata alapján az óvodák **pedagógus-továbbképzési** programokra évi 300.000,- Ft összegű támogatást kaptak, amely a 2019/2020. nevelési évben *továbbtanulás, szakmai továbbképzés, egyéb oktatás* címen felhasználásra került.

A 2019/2020. nevelési évben 105 dolgozó 43 féle képzésen vett részt.

Tárgyi feltételek

Az óvodai csoportok eszközellátottsága, tárgyi felszereltsége megfelelt a Pedagógiai Programok megvalósításához szükséges elvárásoknak. A csoportszobák és egyéb helyiségek tágasak, világosak, jól felszereltek, biztosítják a gyermekek egészségének megőrzését, fejlődését.

Az eszközök beszerzése folyamatosan történt, amelyeket az intézmények óvodái pályázatokon nyert összegekből, illetve alapítványi és költségvetési forrásból finanszíroztak.

Óvodáink udvarai parkosítottak, részben füves, részben műfüves burkolatúak. Csoportonként homokozók, mozgásfejlesztő játékok, kerékpárok állnak a gyermekek rendelkezésére.

Az óvodák berendezési tárgyai az épületen belül és az udvaron a gyermekek fejlesztésének eszközei. Ezek a jó minőségű, tartós, esztétikus eszközök a gyermekek egyéni és közös tevékenységét szolgálják.

Kerületünkben, két óvoda is rendelkezik uszodával. A szakképzett úszásoktatók legfőbb feladata a gyermekek vízhez szoktatása, az alapvető vízbiztonság megszerzése.

Beruházások

A nevelési év során a Ferencvárosi Csicsergő Óvodában megépült egy új sportpálya és egy játszóterasz.

A Ferencvárosi Epres Óvodában az intézmény saját költségvetéséből só-szoba kialakítására került sor, melyet heti rendszerességgel használnak a gyermekek.

Nevelőmunka értékelése

Óvodáink pedagógiai programjában az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott célok és feladatok kerültek kibontásra. A Munkaterv elkészítésénél minden intézmény figyelembe vette helyzetének, feltételeinek a lehetőségeit.

A nevelési év feladatai között szerepelt a gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek tiszteletben tartásával a nyugodt és kiegyensúlyozott légkör biztosítása, valamint színvonalas és eredményes intézményműködés.

A 2019/2020. nevelési év kiemelt feladata volt az óvodában megvalósítható művészeti nevelés. Ennek alárendelve igyekeztek intézményeink elkészíteni a munkatervet, amelyben meghatározták a nevelés nélküli munkanapokat, a különböző programokat, az értekezletek és a nyílt napok időpontjait.

A koronavírus-járvány miatt a célkitűzések egy része nem valósulhatott meg:

- 2020 februárjáig sor kerülhetett az előre eltervezett **intézményi rendezvényekre**: ünnepi megemlékezések, óvodai hagyományok megrendezése, néphagyomány ápolása, közös családi programok. Az események nemcsak színesítették a mindennapokat, de életre szóló élményeket nyújtottak a gyermekeknek, szülőknek egyaránt.
- március közepétől elmaradtak a tavaszra tervezett szakmai programok, az óvodai események. Legsomorúbb az volt, hogy nem tudtak méltó módon elköszönni az iskolába menő gyermekektől.

A **közös óvodai programok** megtartását nagyon fontosnak tartják az intézményvezetők, hiszen a közös játék, a közös gondolkodás, az egymás megismerése hozzájárul, az intézmények közötti jó kapcsolat fenntartásához, a szakmai együttműködés megerősítéséhez.

Az előre eltervezett közös programok megvalósítása a COVID 19 miatt, csak részben teljesülhetett:

- Lakótelepi Óvodás Sportverseny, Ferenc napi Óvodás Játékok, Kerületi Óvodás Kerékpáros vetélkedő, Kerekerdei Mesemondó Találkozó, megrendezésre került,
- a Madárbarát programok félbeszakadtak,
- az Óvodás Sport és Táncház és a Zöld pont vetélkedő elmaradt.

Intézményeinkben különböző **munkaközösségek működnek**, amelyek a nevelési év folyamán nagymértékben segítették a szakmai munkát. A munkaközösségek éves munkaterv alapján végezték tevékenységüket, amelyről a nevelési év végén írásban számot adtak. A munkaközösségek tájékoztatói az intézményi beszámoló mellékleteit képezik. A beszámolók magas szakmai színvonalúak, az adott intézmény pedagógiai programjához szorosan kapcsolódtak.

A jogszabály által biztosított **nevelés nélküli munkanapoknak (5 db)** csak egy része került megtartásra. Ezeken a napokon, az ügyeletet kérő gyermekek ellátása egy másik óvodában biztosítva volt.

A tavaszra tervezett nevelés nélküli munkanapok a járványhelyzet következtében elmaradtak.

2020. évi **nyári óvodai zárás** időpontja is módosult a járvány miatt. A Képviselő-testület 20/2020. (I.30.) számú határozat 2./ számú pontja visszavonásra került, amely engedélyezte az óvodák nyári négy heti bezárását. Helyette a 291/2020. (VI. 8.) számú határozat lépett hatályba, amely az óvodák két heti bezárásáról rendelkezett. A bezárás ideje alatt az ügyelet biztosítva volt, az ügyeletes óvodák megfelelő színvonalon biztosították a gyermekek ellátását.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 4. § 13. pontja meghatározza a **kiemelt figyelmet igénylő gyermek** fogalmát:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek:
 - sajátos nevelési igényű gyermek (továbbiakban: SNI),
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (továbbiakban: BTM),
 - kiemelten tehetséges gyermek (óvodában tehetségcsírák felismerése),
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos (a továbbiakban: HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (továbbiakban: HHH) gyermek.

A 2019/2020. nevelési év számadatai:

SNI	BTM	Kiemelten tehetséges	HH	HHH
26	18	nincs számadat	9	14

A Szakértői Bizottság jogosult az SNI státusz megállapítására. A Bizottság által kiadott szakértői vélemény többek között tartalmazza az intézményi kijelölést, valamint megfogalmazza az ajánlott fejlesztéseket.

Az SNI gyermekek szakszerű fejlesztése érdekében Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata 2019. augusztus 29. napján feladat-ellátási szerződést kötött a gyógypedagógiai feladatok ellátására a Belső-Pesti Tankerületi Központtal (továbbiakban: Tankerület). 2020. április 22. napján új szerződés megkötésére került sor, amely a gyógypedagógiai ellátás folytatását biztosítja. A gyermekek fejlesztését a Tankerület által fenntartott Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI utazó gyógypedagógusai látták el előre elkészített órarendi beosztás alapján.

A BTM –es gyermekekkel a Ferencvárosi Szakszolgálat szakemberei foglalkoztak, előre elkészített órarendi beosztás alapján.

A fejlesztendő gyermekekről egyéni fejlesztési terv készült, amely alapján, nyomon követhető a foglalkozások menete és a fejlesztés sikeressége.

A járványhelyzet alatt a gyermekek fejlesztése online történt, melyben nagy szerepet kellett vállalnia a szülőknek. A gyógypedagógusok minden tőlük telhetőt megtettek a fejlesztések folyamatos biztosítása érdekében.

Minden intézmény szervezett külön foglalkozásokat a kiemelten tehetséges gyermekek részére is (pl. zeneóvodás foglalkozások, tehetségműhely vizuális területen, mozgásfejlesztés...), amely a járványhelyzet miatt félbemaradtak.

Kapcsolatrendszer

A család és óvoda együttműködése, főleg a gyakorlatban kialakult hagyományrendszernek, a közösen szervezett programoknak köszönhetőek. A kapcsolattartás formái változatosak voltak: szülői értekezletek, fogadó órák, szülőkkel közös rendezvények, kirándulások, nyílt napok szervezése, ameddig a járvány miatt erre lehetőség nyílt.

Fenntartó felé az intézmények az adatszolgáltatásnak, a tájékoztatási kötelezettségüknek eleget tettek.

Az óvodák gazdálkodási és működési feladatait a Ferencvárosi Intézményüzemeltetési Központ (a továbbiakban: FIÜK) látta el „Munkamegosztási Megállapodás” keretén belül. A nevelési év folyamán rendszeresek voltak az egyeztetések, folyamatos volt az együttműködés, amíg a járványhelyzet lehetővé tette. Az elmúlt évek alatt jól működő munkakapcsolat alakult ki az óvodák és a FIÜK között, valamint az óvodák és a Humánszolgáltatási Iroda között.

A kerület óvodái között jó a szakmai együttműködés, munkájuk összehangolt. A pedagógiai munkában, - nevelési év során - egységes álláspontot képviseltek. A 2015/2016. nevelési évben megalakult az óvodavezetők szakmai munkaközössége, amely vezetője Bakonyi Ágnes. A munkaközösség megalakulása nagyban segítette az óvodák közötti kommunikációt, a szakmai együttműködést, a közös gondolkodást.

A Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézmények bölcsődéivel - *elsősorban egy lakókörnyezethez tartozó intézmények esetében* - egyre szorosabb óvodáink kapcsolata. A kapcsolattartás szinterei: látogatások, ajándékkészítés, közös programok, közös szülői értekezletek, amíg a járványhelyzet lehetővé tette.

Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése, a zökkenőmentes iskolakezdés érdekében, óvodáink évek óta jó kapcsolatot ápolnak az iskolákkal. A kapcsolattartás szinterei: nyílt napok, óvodásoknak szervezett rendezvények, iskolalátogatások. A járványhelyzet miatt a közös programokra nem került sor.

Segítő szakemberek – pszichológus, logopédus, utazó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus – felmerülő konkrét esetekben elméleti és gyakorlati útmutatásokkal, tanácsokkal segítették az óvodavezetést és a nevelőtestület munkáját. Az intézmények jó munkakapcsolatot ápolnak a kijáró szakemberekkel, a gyermekek szívesen jártak a foglalkozásokra, fejlesztésekre.

Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága (továbbiakban: FESZGYI), valamint Budapest Főváros Kormányhivatala IX. Kerületi Gyámhivatala szaktanácsokkal látták el intézményeinket esélyegyenlőségi és gyermekvédelmi kérdésekben. Szükség esetén az óvodapedagógusok felvették a családgondozóval a kapcsolatot, kérésükre pedagógiai véleményt készítettek.

2018 szeptemberétől a FESZGYI Óvodai és Iskolai Szociális Segítő Csoportja szociális segítő szakemberekkel segítették óvodáink munkáját. Az óvodapedagógusok nagyon hasznosnak ítélték a szociális szakemberek jelenlétét.

Óvodásaink életét különböző szervezetek támogatták kisebb-nagyobb összeggel. A támogatottak sorából kiemelkedik a Ferencvárosi Kerekerdő Óvoda, mivel a programok megvalósítását 7 szervezet segítette közel 500.000,- forint értékben.

Intézményeinkben óvodai csoport szintű **Szülői Képviseletek**, néhány helyen **Szervezetek** működnek. A kapcsolattartás formáját, rendjét az intézményi dokumentum tartalmazza (SZMSZ, Házirend). Lehetséges változatok: megbeszélések, óvodai elektronikus levelezőlista, szülői elektronikus levelezőlista, faliújság.

Ellenőrzés

Az **Országos Tanfelügyeleti ellenőrzés** keretén belül az Oktatási Hivatal munkatársai a Ferencvárosi Csudafa Óvodában, a Ferencvárosi Kerekerdő Óvodában tartottak vezetői, illetve intézményi tanfelügyeleti ellenőrzéseket. Az ellenőrzések eredményeként született értékelések eredményesek voltak, fejlesztési irányokat szabtak meg az elkövetkezendő időkre.

A Ferencvárosi Kicsi Bocs Óvodában és a Ferencvárosi Epres Óvodában az ellenőrzés kitűzött időpontja a járványhelyzet miatt áthelyezésre került a 2020/2021. nevelési évre.

A 2019/2020. évi Intézményi Munkatervekben foglaltak alapján az intézményekben elkezdődtek a **belső ellenőrzések**. A kialakult pandémiás helyzet miatt az ellenőrzések nem tudtak teljesen megvalósulni, sok helyen elmaradtak, és a 2020/2021. nevelési évre kerültek áthelyezésre.

Pályázat

A Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata **pályázat** útján 10. 601 000,- Ft összegű támogatást nyújtott a fenntartásában működő óvodáknak. A pályázati forrás nagyon sokrétű volt: kirándulás szervezése, sportnap szervezése, sporteszközök beszerzése, környezetvédelemmel kapcsolatos programok szervezése- eszközök beszerzése, Egészségnap lebonyolítása. Az elnyert támogatás hozzájárult óvodáink fejlesztéséhez, és az innovatív tervek megvalósításához.

Intézményeink az elnyert támogatásokból mindössze 8.387.603,- forintot használtak fel, mert a járvány lehetetlenné tette a közös programok szervezését. A pályázatokban megjelölt megvalósítási időpontokat, időszakokat a járványügyi helyzet miatt módosítani kellett.

Koronavírus-járvány

A koronavírus-járvány miatti vészhelyzetben a polgármester rendkívüli szünetet rendelt el a kerületi fenntartású óvodákban 2020. március 18-tól. A fenntartó 3 intézményt jelölt ki, akik ügyeletet biztosítottak azon gyermekek számára, akik nappali elhelyezését a szülők nem tudták megoldani. Az ügyeletes intézmények – Ferencvárosi Kerekerdő Óvoda, Ferencvárosi Kicsi Bocs Óvoda, Ferencvárosi Napfény Óvoda – 5 fős csoportokban fogadták a gyermekeket. A pandémiás helyzet sok kihívást támasztott az intézmény dolgozói elé, amelyeket maradéktalanul megoldottak. Türelmesen alkalmazkodtak a kialakult helyzethez, ezért is tudták zökkenőmentesen biztosítani az óvodák működését.

Legnehezebb helyzetben a Ferencvárosi Kerekerdő Óvoda dolgozói voltak, hiszen nekik nemcsak a kerület óvodásait, hanem más városban, kerületben lakó családok - a vészhelyzet alatt is helytálló dolgozók szülők - gyermekeinek is biztosítaniuk kellett az ellátást.

A „bezárt” óvodákban sem állt meg az élet. Az ismeretlen helyzetben meg kellett találni a megfelelő megoldásokat, melyben a dolgozók igazodni tudtak a kialakult helyzethez. A dolgozók egy része betegszabadságra ment, sokan távmunkában dolgoztak, illetve részt vettek átirányított munkában, de volt olyan dolgozó is, aki részarányosan kivette az éves szabadságát.

Az intézményvezetők komoly erőfeszítést tettek a különféle feladatok jogszerű koordinálása és dokumentálása érdekében.